

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 30. Den 23de Juli 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Ved at approbere en af det danske Cancellie forelagt
Plan til Tugt- og Forbedrings-Husenes Indretning i
Danmark, har det behaget Hs. Majestæt, under 17 f.
M., allernaadigst at bestemme:

1) at der for Danmark skal være kun eet Tugt-
huus, i Kjøbenhavn, hvor alle grove Forbrydere fra
hele Riget skulle hendsømmes;

2) at der skal oprettes Forbedringshuse paa fol-
gende Steder:

a) eet i Kjøbenhavn, hvortil ei alene Forbrydere, som
have gjort sig skyldige til saadan Straf, fra Staden
selv, skulle hendsømmes, men ogsaa fra Kjøbenhavns,

Hirsch

Hirschholms, Frederichsborg og Kronborg Amter, samt Jagerspris Amt;

b) eet i Sorø for den nordlige og vestlige Deel af Sjælland, som indbefatter Nøeskilde, Holbechs, Drarholms, Sæbyegaards, Kallundborgs og Nye-Sorø Amter;

c) eet i Stege paa Møen for Vordingborg og Tryggevælde Amter, Møens Amt samt Lolland og Falster;

d) eet i Odense for Fyen og Langeland;

e) eet i hvert af Jyllands Amter, nemlig: eet i Aalborg, eet i Hjørring, eet i Thisted, eet i Viborg, eet i Aarhuus, eet i Randers, eet i Ribe, eet i Ringkjøbing, og eet i Veile Amt;

3) at der, forsaavidt de Summer, som allerede have, ei skulde tilstrække, maa af Cancelliet føres Brevverling med Finantscollegiet angaaende de nødvendige Forskud til disse nye Indretninger, men, isald disse ei i det Hele skulde kunne erholdes af Hs. Majestæts Kasse, der da af de offentlige Stiftelsers Capitaler eller andetsteds fra maa optages de fornødne Summer til Laans mod Obligation og sædvanlig Rente samt Afbetaling efterhaanden;

4) at det, som medgaaer til den første Indretning af Fugthuset, maa lignes paa hele Danmark, men de Bekostninger, som medgaaer til Forbedringshusene, paa det District, for hvilket Samme bliver indrettet;

5) at

5) at det, som behøves til den aarlige Bedlige- holdelse af Tugt- og Forbedringshusene, samt til Fanger- nernes Underholdning, maa udredes saaledes, at ethvert District betaler til Tugt- og Forbedringshuset det, som den Fange koster meer, end han er istand til at for- tjene, det iberegnet, som medgives ham, naar han gaaer ud af Straffehuset til Ophold, indtil han naaer sit Hjem;

6) at det, for at udfinde, hvad der medgaaer til Fanger- nernes Underholdning i Straffehuset, skal fastsættes som Regel: at enhver Fange, ved Indtrædelsen i Sam- me, skal gives sin egen Conto, hvor hans Underhold- ning stedse skal anføres til 13 St. dagligt, og hans Fortjeneste beregnes efter gangbar Priis. Naar hans Fortjeneste da er mindre end det, hans Underholdning koster, da maa det Manglende erstattes af det District, hvor han er dømt, men, dersom han fortjener meer end de 13 St. dagligt, da oplægges dette for ham, og anvendes paa den Maade, som Hs. Majestæt nærmere vil bestemme;

7) at der for Tugt- og Forbedringshuset i Kjø- benhavn skal anordnes en Direction, som skal bestaae af følgende Lemmer:

- a) Stiftamtmanden over Sjælands Stift,
- b) Politimesteren i Kjøbenhavn,
- c) den lægefyndige Borgemester,

d) For-

- d) Formanden i Directionen for Fattigvæsenet;
- e) fremdeles endnu eet Medlem af Fattigvæsens Directionen, hvilken Denne selv vælger,
- f) den nuværende administrerende Directeur for Kjøbenhavns Tugt- og Forbedringshuus samt Møens Tugthuus;

g) at denne Direction, der skal paatage sig Overbestyrelsen af det nye Tugt- og Forbedringshuus i Kjøbenhavn, saavel som af Trangsarbeidshuset, naar det med Forbedringshuset maatte blive forenet, strax skal sammentræde, for at tage i Overveielse og derefter til det danske Cancellie at afgive deres Beretning om, hvilket Sted den maatte ansee meest tjenligt saavel for det nye Tugthuus som det nye Forbedringshuus; hvad Godtgjørelse den Indretning, der maatte have et saadant Sted i Brug, burde gives enten i Penge, om den dermed var tjent, eller hvilken anden Leilighed den til fuldkommen Skadesløsholdelse kunde anvises; hvorledes et hvert af disse Straffehuse kunde indrettes, og hvormed deres Indretning vilde koste; hvormange Betjenter ved enhver af disse Stiftelser maatte synes fornødne, og hvilken Løn dem burde tillægges; hvorledes de Fonds og Indtægter, som enhver enkelt Stiftelse nu har, fulde i Fremtiden anvendes og fordeles, eller om de muligt tildeels kunde bortfalde, og hvilke almindelige Grundsætninger burde fastsættes i Henseende til Rangs

gets

gernes Behandling, samt hvad der bør iagttages, naar Straffetiden er forbi, for at forebygge nye Forbrydelser af den Straffede af Mangel paa Midler til at ernære sig;

9) at Directionen for de i Provindserne oprettede Forbedringshuse skal bestaae af følgende:

- a) Amtmanden i det Amt, hvor Straffehuset ligger,
- b) den første Magistratsperson i den Bys, hvor det bliver anlagt,
- c) en anden Embedsmand eller anden Mand, som Amtmanden bringer Cancelliet i Forslag, naar den Sidste dertil er villig;

10) at disse Directioner ligeledes skulle strax sammentræde, for at udarbejde og til Cancelliet indsende et detailleret Forslag til et saadant Forbedringshuses Indretning og Bestyrelse; hvorhos maatte tillige tages Hensyn til, om ei de almindelige Arrester, hvor disse mangle, kunde dermed forbindes; hvilke Betjenter der ansees fornødne ved Forbedringshuset, baade naar Arresterne blive Samme tilføiede og i modsat Fald.

Commissionen for den kongelige Fødsels- og Pleie-Stiftelse i Kjøbenhavn har, ved Skrivelse til det danske Cancellie, af 19 Marts d. A., indberettet, at, ligesom den allerede tilforn, ved at opgive disse Stiftellers Tilstand for Cancelliet, tillige havde mældet om Sav-

net

net af nogle Leiligheder ved Samme, hvilke ei kunde erholdes ved Tilbygninger, og saaledes ei heller paa Sammes Locale, saaledes har den, da en Gaard, som mod Vesten stöder til Pleiestiftelsen, og som ansaaes for det beqvemmeste Sted til at tilveiebringe disse Leiligheder udenfor Stiftelsen, attraaedes solgt, ved Skrivelse af 12 s. M., henvendt sig til S. T. Hr. Conferentzraad Classen, og begjært sig underrettet om, hvorvidt Grundsatningerne for Anvendelsen af de classenske Fidei-Commiss-Midler kunde tillade at understøtte Stiftelserne i et unævnt Foretagende. Conferentzraad Classen har derefter, paa den classenske Fidei-Commiss-Directions Begne, tilbudet Stiftelserne 25,000 Rdlr. til Kjøb af bemældte Gaard paa Vilkaar: a) at Hs. Majestæt allernaadigst vilde tillade Eiendommenes Erhvervelse paa den begjærte Maade; b) at Stiftelsen af Kjøbesummen vilde svare 2 Procent aarligt, indtil Fidei-Commiss-Directionen skulde ville formindske eller estergive dem; c) at Omkostningerne ved denne Handel, til stemplet Papiir o. s. v., ei beregnedes ham eller Sælgeren. Da Commissionsen ansaae denne Tilvæxt i Stiftelsens Locale for særdeles vigtig og nyttig, har den tillige ønsket, at der fra Cancelliet maatte gjøres Forestilling til Hs. Majestæt om, at det gjorte Tilbud, som fordeelagtigt for Stiftelserne, maatte antages. Efterat denne Sag har været Hs. Majestæt foredraget, har det behaget Allers høist.

høiſtsamme, under 1ſte April d. A., at reſolvere: "at, ligesom Hs. Majeſtæt med megen Tilfredshed havde ſeet, af den Allerhøiſtsamme forelagte Beretning om det claſſenſke Fidei-Commiſſes Tilſtand og Beſtyrelſe, hvorledes Directionen vedbliver at haandthæve Indretningen, og gjøre den almeennyttig, ſaaledes havde Hs. Majeſtæt ogſaa med meget Biſald, af denne Foreſtilling, ſeet den Beredvillighed, med hvilken Directionen, ved denne Leilighed, havde bidraget til at gavne Fødsels-Stiftelſen, og at udbrede dens velgjørende Virkninger."

I Anledning af denne Udvidelſe, ſom Fødsels- og Pleie-Stiftelſen erholdt ved Localets Forøgelſe med denne tilkjøbte Gaard, og en, paa Grund deraf, fra Livmedicus Etatsraad Guldbrand, ſom Medlem af Commiſſionen for Fødsels- og Pleie-Stiftelſen, til det danſke Cancellie indgiven Foreſtilling, om en forbedret Indretning af Stiftelſen, ſamt de, fra de øvrige Medlemmer af Commiſſionen for bemældte Stiftelſe, og Directionen for Opſostrings Stiftelſen, derefter indhentedede, Beſtænkninger over Samme, har det behaget Hs. Majeſtæt, eſterat denne Sag har været Allerhøiſtsamme foredraget fra det danſke Cancellie, under 17 ſ. M., at reſolvere ſaaledes:

"Da Vi biſalde Livmedicus Etatsraad Guldbrands Forſlag, og anſee det for gavnligt, at Pleie- og Opſostrings Stiftelſen, ſom begge have ſamme Diemed, ſtaaе i noie

i nøiere Forbindelse med hinanden, end de nu staae, saa ville Vi, at de for Fremtiden skulle være forenede, og at en fælleds Direction skal bestyre samme: til dens Lemmer udnævne Vi, foruden de Embedsmænd, som hidtil have forestaaet disse særskilte Stiftelser, end videre Etatsraad Walling, Deputeret i General-Toldkammeret, og Hofmedikus Dr. Scheel. Der skal altid een af fattigvæsenets Directeurer tillige være Medlem af denne Direction. Ligesom Vi forvisse Os om, at den vil med forenede Bestræbelser vaage for denne almeennyttige og vigtige Indretning, saa ville Vi, at den, efter Sammes nøieste Undersøgelse, igjennem Bort danske Cancellie skal forelægge Os et udførligt Forslag, om de Forandringer og Forbedringer ved Indretningerne, som maatte ansees nødvendige og nyttige, og henvende sin Opmærksomhed i Særdeleshed til følgende Punkter:

1) om og hvorvidt det maatte være nødvendigt, at Alimentations-Pengene, som nu tilstaaes Foster-Forældrene, indtil Barnet, de have modtaget, har opnaaet det 6te Aar, forøgedes, og Betalingstiden forlængedes, paa det at man derved kunde forvisse, at Børnene bleve hos dem vedbørligen pleiede og opdragne.

2) Hvad Control der kunde, i den Henseende, indføres, hvorved man erholdt paalidelige, nu savnede, Oplysninger om, hvormange Opfostringsbørn over

6 Aar

6) Har der ere i Live, og hvormange af dem have opnaaet den Alder, at de kunne sørge for sig selv og blive nyttige Lemmer i Staten.

3) Hvilke Indtægtskilder, der kunde foreslaaes, hvorfra de Omkostninger, som Indretningens tilsigtede Forbedring vil foranledige, kunde udredes,

Da det er oplyst, at Børnene ved Pleie-Stiftelsen ikke alle ere forsynede med egne Senge, og at Antallet paa Ammerne er saa ringe, at Stiftelsen har været nødt til at overdrage 3 til 4 Børn til Die og Pleie af een Amme, saa ville Vi, at der strax raades Bod paa denne væsentligste Mangel, og at Ammernes Antal forøges med 10, saaledes, at ingen Amme maa have mere end 2 Børn at give Die og oppasse. Det fornødne Antal Sengesteder skal efterhaanden anskaffes; Udgifterne, som herved strax foranlediges, udredes af Opfostrings-Stiftelsens Fonds, og, naar det skal befinde, at den ikke ene kunde bestræde disse Omkostninger, saa ville Vi, af Vor egen Kasse, komme samme med en forholdsmaessig Understøttelse til Hjælp."

Lovgivninger.

3) Anledning af den kongelige Resolution, dat. 27 Februari 1801, angaaende det borgerlige Militaires Organisation i Danmarks Kjøbstæder, udenfor Kjøbenhavn, er der til Cancelliet indkommet adskillige Forespørg.

spørgseler, som angaae, deels hvad Forhold der skal iagttages imellem Kjøbstæderne under een overordnet Øvrighed ved Ligningen af de Summer, der sammesteds ere medgaaede til at bevæbne 2den Afdeling af Borgervæbningen, deels ogsaa hvorledes det, som enhver Bye for sig skal udrede, ikke alene af foransførte Befkostning paa 2den Afdeling, men ogsaa til Organisationen af 1ste Afdeling, skal fordeles paa samtlige Byens Indvaanere, saavel dem, der have været indtagne under Borgervæbningen, som dem, der for denne Byrde have været fritagne, samt i hvad Forhold enhver dertil skal bidrage.

Efter at have herom indhentet de fornødne Oplysninger, har bemældte Collegium gjort Hs. Majestæt Forestilling om denne Sag, hvorpaa det har behaget Allerhøiestsamme ved Resolution af 17 f. M. allernaadigst at bestemme:

- 1) at de Befkostninger, der ere medgaaede til Væbningen af 2den Afdeling i de Kjøbstæder, som staae under een overordnet Øvrighed, skulle lignes paa disse Kjøbstæder efter det samme Forhold, hvorefter de ansættes til at bidrage til Delingvent-Omkostninger;
 - 2) at den Befkostning, som det derefter tilfalder enhver Bye for sig at udrede til 2den Afdelings Bevæbning, og ligeledes det, som, i Følge Resolutionen af 27 Febr. 1801, medgaaer for Byen til 1ste Afdeling,
- skal

skal lignedes, Halvdelen paa Grunden efter Grundtaxten, og den anden halve Deel efter Næring og Formue, samt at i begge Tilfælde intet personelt eller reelt Privilegium skal fritage nogen Indvaaner fra Bidrag;

- 3) at de Indvaanere eller Borgere, som ikke have gjort Tjeneste ved Borgervæbningen, skulle, ved Ligningen paa Næring og Formue, i Følge bemældte Resolution af 27 Febr. 1801, ansattes for et forholds- mæssigt høiere Bidrag, især med Hensyn til Formuen, hvilket høiere Bidrag dog ei bør overgaae $\frac{2}{3}$ Dele af, hvad de erlægge i Lighed med deres øvrige Medborgere;
- 4) at der, til at forfatte denne Ansætning, skal, i hver Bye, nedsattes en Commission, bestaaende af den første Øvrighedsperson, 2 Borgere og 2 udenfor Borgerstanden, hvilke 4 sidste af den overordnede Øvrighed udnævnes;
- 5) at, saafremt den Sum, der saaledes skal udredes af Byen, maatte være større, end at den paa een Gang uden alt for stor Besværlighed kunde tilvæiebringes, maa dertil, af publice Midler eller paa anden Maade, optages en Capital til Laans for Byens Regning, som da bliver at tilbagebetale i den Tid, der af Cancelliet nærmere bestemmes;
- 6) at Ligningen, naar den af Commissionen er forsat-

tet,

tet, skal henlægges i 8 Dage paa Raadstuen til Efterretning, og derpaa indsendes til den overordnede Øvrigheds Approbation.

Iggjennem Admiralitetet er udsærdiget en Placat dat. 3die Juni d. A., angaaende de Forholdsregler, som skulle iagttages og følges ved Extra-Sessionerne i Norge, med Hensyn til Matrosernes Forøgelse, Distrikternes Udvidelse og nærmere Bestemmelser, samt alle Søerollers Berigtigelse.

(Fortsættelse af det almindelige Dige-Reglement.)

- b) Enhver Overdigegreve skal i sit District sørge for, at der overalt, hvor der er farlige Strandiger, er i Nærheden paa rede Haand de fornødne Materialier af Straae, Bussværk, Bræder, Pæle, Sække, Seildug, og hvad ellers hører til at beskytte en ved høie Vandstrømme angreben eller beskadiget Dige.
- c) Ei blot de til eet Digeland hørende Nabocommuner, saafremt ei deres Dige selv er i Fare, men ogsaa de nærmeste Communer af et andet Digebaand, ja ogsaa de nærmeste Geestbyer ere forpligtede til, saasnart de opfordres til at yde den saakaldte Nødhjælp, at indfinde sig saavel med Mandskab, som og, paa Forlangende, med Heste og Bogne, og med Vaade, hvis de dermed ere forsynede, ligeledes at levere det fornødne Straae, Bussværk og andre Materialier for

Betaling, og at forrette de dem anviste Arbeider.

- d) Denne Nødhjælp bestaaer deri, at, naar en Dige er gjennebrudt, den gjorte Abning paa det hurtigste tilstoppes, den videre Udbredelse af det indtrængende Vand i de nærliggende Roeger og Communer standses, samt at Mennesker, Kvæg og Gods ræddes.
- e) Naar en betydelig Deel af Digen er bortreven, eller der er opkommet en saakaldet Brække, saa skal Nødhjælpen gives saalænge, indtil Landet er betrygget mod den daglige Flods Indtrængen.
- f) Ogsaa da, naar Værstiden eller andre Omstændigheder gjøre det umueligt, strax at istandsætte en bortreven Dige, og hvor Landet heller ikke strax kan betrygges ved nogen Nøddige, og den oversvømmede Egn selgeligt for det første maa lades aaben, skal siden, naar Digens Istandsættelse igjen foretages, Nødhjælpen ydes indtil fornævnte Grad, indtil nemlig den Dige, som istandsættes, kan modstaae den daglige Flod.
- g) Nødhjælpen maa da ogsaa vedblive at gives, naar det, som før den onde Værstid nødvendigen maa iværksættes ved Digen, ei saa tidligt kan tilveiebringes af den lidende Commune alene, som det er nødvendigt, for at undgaae en ny Ulykke.
- h) Af et andet Digebaands Communer og af de nærmeste Geesbyer maa Nødhjælpen i ovennævnte Tilfælde

kun da forlanges, naar det virkelig mangler paa Arbeidere, og den nærmeste Hjalp, for ei at tabe nogen Tid, strax maa søges. Saa snart den første Fare er forbi, og en Hjalp kan tilveiebringes længere borte fra, ere især Geestbyerne at fritage fra videre Hjalp.

- i) Hvorvidt i øvrigt de givne Forfrister, angaaende Nødhjalp at yde, i Saa- og Høstetiden, som ogsaa under alle Omstændigheder, hvor Fornødenheden af eget Arbeid er trængende paa den Communes Side, der opfordres til Nødhjalp, kunde taale en billig Indskrænkning, overlades vedkommende Øvrigheders fornuftige Skjønnende.
- k) De samtlige ved Nødhjælpen brugte Arbeidere, hvad enten de høre til den lidende Commune selv, eller til eet Digebaand eller ei, erholde deres Betaling efter Billigheds Bestemmelse. Omkostningerne reparteres paa hele Digebaandet, eftersom det i § 8 er foreskrevet.

(Slutningen følger.)

Blandet Efterretning.

Under 8 d. M. er C. G. Henninges meddeelt Privilegium til at anlægge og holde et Bogtrykkerie paa St. Croix, samt til, i Stedet for Guldmægtig Henning Lorentzen, at udgive sammesteds en dansk eller engelsk Avis, under Titel: dansk vestindisk Regjerings Avis.

Levige Embeder.

Under det danske Cancellie: Rold og Webberup Sognekalde i Viborg Stift, af Indkomster, efter den gamle Angivelse, 250 Rdlr.; Bunt Sognekalde i Aalborg Stift 145 Rdlr.; Sognekalde i Ebeltoft 619 Rdlr., heraf svares 350 Rdlr. aarligt til den entledigede Sognepræst, Provst Wolqvartz, der tillige for sin Livstid nyder Præsteresidenten til fri Bolig; Thorsrup og Roum Sognekalde i Viborg Stift 133 Rdlr.; Physicaten i Budskeruds Amt 249 Rdlr. 90 sk.; Land-Physicaten i Island 300 Rdlr.; Byesoged og Byeskrivers Embedet i Tønsberg og Holmestrand.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 15 Juli er Examinatus Juris J. Bastrup, i Viborg, meddeelt Bevilling som Procurator, i 2 Aar paa Prove, ved nørre Jyllands Landsting og Underretterne i Randers Amt.

Under Generalitetet: Den 15 Juli er Overveimesteren i Danmark, Oberst-Lieutenant v. Rosenberg, forundt Obersts Character, og Second-Lieutenanterne: v. Lewetjow og v. Wilsch, af Kongens, samt v. Krohn, v. Heitmann og v. Knoph, af Kronprindsens Regiment, Premier-Lieutenants Character; Sanderik v. Purgan udnævnt til Second-Lieutenant i Ingenieur-Corpsen; C. H. Arenfeldt til Sanderik à la suite i

det danske Liv-Regiment; Second-Lieutene af Feldtjæger-Corpsen, v. Pesser og v. Salchow benaadede med Premier-Lieutenants Character; Sec. Lieut. v. Rudolph befuldmægtiget til Premier-Lieutenant, og Sec. Lieut. à la suite v. Andreasen til virkelig Second-Lieutenant ved det nyborgske Garnisons Compagnie; Adjutanten ved det nordre jydke Landværn-Reg., Lieutenant v. Scharff, ansat i lige Egenkab ved det holstenke Landværn-Regiment, og Bagtmester Helmuth udnævnt til Lieutenant og Adjutant ved det schlesvigke Landværn-Regiment; Sec. Lieut. v. Wamstedt, af det holstenke Rytter-Regiment, befuldmægtiget til Premier-Lieutenant i samme; Second-Lieutenant v. Mushardt ligesaa til Premier-Lieutenant, og Fændrik v. Rivarol til Second-Lieutenant, begge i Dronningens Liv Regiment til Fods; char. Ritmester v. Døring til Second-Ritmester; char. Premier-Lieut. v. Küster til virkelig Premier-Lieutenant, og Cornet v. Schau til Second-Lieutenant, samtlige i Livregimentet Ryttere. Ved det nordensjeldke Infanterie-Regiment: Premier-Lieutenant v. Petersen forflyttet fra del nationale til de gevorbne Compagnier; Second-Lieutenant v. Hagemann udnævnt til Premier-Lieutenant ved de nationale, og Fændrik v. Kræpff til Second-Lieutenant ved de gevorbne Compagnier.

Under Admiralitetet: Den 14 Juli er C. W. Borch antegnet som Indførelsen ved Søe-Cadet-Corpsen.